رسیده

نخل قسمتده تقسیمن مولا ۞ بو نقصانن قسمتی بنا ویردیك
عالمه صفالر ایلدیك عطا ۞ دردیله محنتی بنامی ویردیك
ایچوردیك فلكك جام زهرینی ۞ آنك غمی لشکر کوکول شهرینی
بتر بوبحه ده مدیر چکدیم قهرینی ۞ دیار غربتی بنامی ویردیك
بو نصل تجلی بلمم نه حکمت ۞ سر بلمش جهانه دانه قسمت
دردلی یی غربتده قویدك عاقبت ۞ فراقی حسرهی بنامی ویردك

(دیوان)

آل رنکلر بخش ایدر رخساره خوبانه فسن ۞ بکره مزد شاخ کلده غنچه خند فسن
شویله اوزتر بصدرن پرخملرین محفوظ ایچون ۞ باشلرین اوستنده یوبولدی کلوکیدرر
قوت مولا ایله کوندن کونه شهرتلنور ۞ مائل اولمق مقصد منظوره دوشمانه
باغبانك باغلرین صولدردی باد قهریله ۞ حاتمانین شویله قلدی آنلرك ویرانه فسن
فتح اعدا قلمغه چکدی سیوف حیدری ۞ عدل سیفك شایع قلدی ملکت عثمانه فسن

فن دکل مدحیه قسددن مرادیم دردلیا
بر وسیله در دعایه حسرو خاقانه فسن

(بیت) ٤٥

دکله دلبرا قولا باشندن نه سویلر پرچمك
حالی رخسارکله ملك دعواسی ایلر پرچمك
سیم سیاه اولمش جلالیندن قرارمش چهرهسی
قاتل ارباب عشق اولمقمی استر پرچمك

T.C. SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ
HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi
Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısım Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No 3800
Eski Kayıt No

دردلی دیوانی

آرواح اولده اولکی صفده
الست خطابنده بن بلا دیدم
قویمه بنی عاصیدن غلافدم
جانم جمالکه مبتلا دیدم

رخلر عشق میندن اولدی مستانه
کیمی کفره طاندی کیمی ایمانه
صف صفا اولوب طوردق دیوانه
منکرلر لا دیدی بن الا دیدیم

نجه کن امری ظهوره کلدی
اشیا و مخلوقات هپ ظاهر اولدی
هر ارواح کندینی بر یولده بولدی
ایمان واقراری بن سکا دیدم

دردلی چوق حکمتدن ارشاد اولندی
سنسز محشر قیام کشاد اولمدی
چوق نبیلر واردم امداد اولمدی
شفاعت کانیسک مصطفی دیدم

(قوشمه ٢)

بابا حسانکدن مروت ایله
قرشدرمه هر بر اشیایه بنی
بقمه عصیانمه مرحمت ایله
اولاشدر منزل اعلایه بنی

کن بیوردک هر اشیایی یتوردک
موجوداتی کمالنه کتوردک
یابدک عرش کرسی کندک توردک
دوشردک دوکمز غوغایه بنی

دردلیه دوکمز نیجه درت ویردک
چکمکه صبر نه غیرت ویردک
نه سلطنت ویردک نه دولت ویردک
چوق شکر کتوردک دنیایه بنی

٦٣

(دیوان)

قوب حقدن دور ایدر دنیاده محروم اولمسی
حقه یول ویرمز بغافل دهره میال اولمسی
پادشاهده راحت اولمز سلطنت قیدن چکر
پادشاهدن یخشیدر عشق ایچره ابدال اولمسی
اطلس دیبا کیمکدن صفادر عاشقه
باشده بر تاج قلندر خرقه و شال اولمسی
زاهدک بزمنده کثرت دکله مکدن یک کلور
کوشهٔ وحدتده اوزجا لکله خوش حال اولمسی

درتلی دوستوم قدرینی اکلامقا ایجندر عالمه
چارسوی قابلیت ایچره دللال اولمسی

(بیت)

دلربالر درتلی یه شد غزاسین کوسترر
درتلیده دلبرلره تسلیم رضاسین کوسترر (بیت)

رازیمز کشف ایتمکه کشاف اوله براز کرک
کوکلمز بند ایتمکه انجق ایکی دلبر کرک

سعیله اولمز ایمش جای سریر سلطنت
طالعی باشده قولک اشرف کرک یا وار کرک

دیوان ١٢

چکمه تسبیح ریا میخانه‌دن پیمانه چک
دامن پیر مغانی قویمه الدن جانه چک

مجلس واعظده ای دل جانه شفلتلر کلور
عالمی کثرتده طورمه آل باشک بر یانه چک

جلهٔ زهد ریایی چکمه‌دن اولسون خلاص
عالی رفعتلرده طورسون زاهدک اوزغاجک

چکمه تار زلفکی هر قدر نابود بو نجوعه
رشتهٔ امیدی وصلک لؤلؤ مرجانه چک

غمزه چکمه ای کوز نوری جفا شمشیریکی
ایتمه اهمال قتلنه کل درتلی‌یی درمانه چک

(بیت)

بو علامتله بقانلر قبرک اوزره طاشکه
کنبت چرخ فلک چکمش صانورلر باشکه

عمرک آخر اولدی کندی ماسوادن چکمدک
ینه چکمک نوح کبی کرسک طقوز یوز یاشکه

دیوان ١٧

کل ملامت ملکنه مالک اولان شاهی کور
ابر اولوب افلاکی صو تمش ایتدیکم آبواهی کور

ای کوزم کورمه جهانک افسر تاقانینی
خرقهٔ ابدالکی باشکده کی کلاهی کوز

محراب ابروکی بلمز طاشلره ایلر سجود
احسین تقویه باقمز زاهد کمراهی کور

دون زیارت ایله ابراهیمک بنیادینی
مؤمنک کوکلک زیارت ایله بیت اللهی کور

درتلینک کوکلین زیارت ایله بیت اللهی کور

دیوان ٦٤

اسط

واصل اولمقصه مرام نات زمانه ای کوکل
طوت خرابات راهبی کیتمه بیانه ای کوکل

واعظ کمراهلرک بیهوده پندن دکلمه
نار دوستان قور قویسنه چکدرمه جانی ای کوکل

جان عظیم بر پادشاه در چار عناصر ایچره که
وقت اولور که حکم ایدر کون مکانه ای کوکل

شمدیکی دیکان صانمك دیرتلی بی چاره سز
تا اذل کاتبلری یازمش دیوان آی کوکل

٤٥
دیوان

پیك کوکل التش نشانه هر تیغ مژکانینه
کیرمك ایسترمرحمتسز اهل عشقك قانینه

عینی عبرتله نظر قیلسم جمال پاکنه
کافرك کفرینه بکزر مؤمنك ایمانینه

اینمز دکدکده هر دانك سنك هر لؤلؤیا
وار طمع ایتمه صقینز آصلمغه کردانینه

بنکه ترددر رنکنی تغییر ایدرسك غنچه مك
اسمه آی باد صبا کیرمه کوکل بوستانینه

٤٦
(دیوان)

وصف خوبلردن فراغت کلیه دیرتلی چاره سز
نوغزل کفتم بوکون محبوبلر سلطانینه

راز عشقك دلده پنهان ایلرم جانم کبی
سینهٔ کنجینه ده محفوظدر ایمانم کبی

ناله و فریاد یکه باعث ندر بلبل سنك
بو خسته بر غنچه کمیوار کل بزلره خندانم کبی

کشت عالم ایلیوب کزدم جهانی کوردم
لاجوردی قوبه نك آلتنده سلطانم کبی

کولستانی عالمن بر بر تماشا ایلدیم
بر ضوبر کوردم سرو خرامانم کبی

خاك دهرك بیکره سور سم صوارسه باغبان
بتمامش چیمن فلك دور زم بوستانم کبی

٤٧
(دیوانه)

رشتهٔ رنمانه تشبیه ایت زلفین دیرلیا
سنبل باغین ولمیا کاکل پریشانم کبی

چوزدی خوبلر زلفنی حالم پریشان ایتدیلر
راز عشقم کوکلمی خلقه نمایان ایتدیلر

عید کاهده شهسوار دلبران بیك نازایله
کلدیلر سودکلرم میدانده جولان ایتدیلر

ماهی نولو سیر ایلسرکن میانی عرصه ده
اسب نازه چکنه دوبخاکله یکسان ایتدیلر

کرچه نزر ایتمش ایدم قربان جانم آنلره
عید وصل کلمدن بیهوده قربان ایتدیلر

دلربالر ملك حسنه دیرتلی بی نفی ایتمکی
کلدیلر بر آرایه حقنده فرمان ایتدیلر

٤٨
(مفرد)

آی سنیم کردان سینه سی آلتون نشانلی یار
بزنیم نکاهی بکا هزار امتنانلریا در

٤٩
(دیوان)

جلهٔ عشقك سنك انجق جکرسه آرجکر
سخنیای قاشلرك دلبردلاور لر جکر

آرا ودرچکمز حریاتك غصهٔ فرداسنی
ساقی کلچهره دستندن می احمر چکر

صوفی چقمش کرسی یه خلقه عباره کلدر
اهل عشق میخانه لرده تاره حیدر چکر

پرتوی رخسار یاره تشبیه ایتمش کندوسین
ماه نو خورشید رخشان اوستنه چنبر چکر

بعده مؤمنین عصه فردوسی چکمز درتلیا
صاغلنده هر کیجه آغوش بر دلبر چکر

وزنه دکر ......

پرمعه کی یقه پروانه سز قالورمی ؛ بهار کلدیکده بلبل کلشانه سز قالورمی
زنجیر عشقی الملک صقین دیوانه لردن ؛ حقک تیمارخانه سی دیوانه سز قالورمی

عشق دریا صدفدر درد رونیزه جوهر
غواص اولان بو بحره دردانه سز قالورمی

هرشب بیز میفروش کوی مغان بکلریز
میکده عاشقان مستانه سز قالورمی

جانانه جانی ویرمک قولای کلور عاشقه
نقدی جانی صرف ایدن جانانه سز قالورمی

دردبلای دوستدن تشکی قلمه درتلی
دوست دردینه دوشنلر جانانه سز قالورمی (وزنه دکر)

قوجرکن میانکی کولمیدک حقر حقیر
حسوددن منکرلر مغولسین فقر فقیر

برکز دنیا کورسلیه رفتاریکی کوربدم
آلتون نعلنلر ایله کلورسین تقر تقر

اوتورسم بن یانکده رقصه سین اتباشیرغی
جامه کلکون ایله اوینایسک شقر شقر

درتلی دلتشنه یه جام لبک صوویندک
آلیدم بن آلکدن ایچیدم تقر تقر (دیوان)

یا زدعوت ایلیوب بن حالی قلدم خلوتم
آتشی عشقیله یاندردم چراغی ظلمتم

طالب حوری و رضوان اولمدیغمک وجهی وار
واصل ذاتی الله اولمق همیشه غیرتم

فرض زائل ایلدم واجب ندر بلمم آنی
بنده سوج یوق آی خواجه سنتجی کسمشم

قبریمی بنیاد ایدن بقسین وصیت نامه مه
اوستمه سنکه ملامتله یازلسون کتبتم

غیر شرح ایت آی خواجه صومک صلاتک آخرنی
چوق شکر یوقدر بو صوم صلاته نیتم

رازی عشقک دلده پنهان ایتموب فاش ایلدم
اول سببدن خلق ایچنده درتلی اولدی شهرتم (دیوان)

اوقی کبی خوبلر بنی یایدن بیانه اتدیلر
بلمدیلر قدریمی وجوز بهایه صاتدیلر

عید وصلنده کورنلر بوسه اقرار ایتدیلر
ویرمدیلر حاصلی بر کون کوکلی آلدتدیلر

بری لیلی بری شیرین بو ایکی پاکیزه‌لر
کوهکندن مجنونی طاغدن طاغه آتدیلر

اول حوری کوزلو قرالی بولمغه ایز کسدیلر
کلب رقیبلر اول شوخی طوشن کبی قانلندیلر

ها نیه وصف ایتدیکم دلبر سبزه صالح دیو
دون کیجه اول دلبری بربادیه اویناتدیلر

کوردم اول حوری صفتا ولفتا یداغیا ایله

بیت

حسدندن درتلی یی تفنک کبی چاتلندیلر

(دیوان) ٥١

دلبره کلشانه طوغری کل دیدم کلمم دیدی
بزم عاشقانه طوغری کل دیدم کلمم دیدی

کل دیدم کام ندر بلمم مرامی دلبرک
یوری بزدن یانه طوغری کل دیدم کلمم دیدی

کل جکر پاره مدیدم یور باده لر نوش ایتمکه
ساقی دورانه طوغری کل دیدم کلمم دیدی

خاطر عشاقی کوزله شاهم اهمال ایله
اولا اولومیدانه طوغری کل دیدم کلمم دیدی

درتلی جان قربانک اولسون بر قدم بلمه‌سنه
نابدیدا یوانه طوغری کل دیدم کلمم دیدی

(دیوان) ٦٤

کرچه کیم ویردک اما خوبلرک سر دارینه
بر نکاهی مرحمت قیلمز دل بیمارینه

آب آتش خاک بطینی کورنه بنیاد ایلمش
صد هزاران آفرین معمور ایدن معمارینه

کرچه چوق سوزلر بلورسین واعظ اما بلیم
عقلک ایرمز عاشق صادقلرک اسرارینه

عید اضحی کلسه قربان ایلسه عاشقلرک
درتلی جان ویرمک دلر شمشیر جوهردارینه

(دیوان) ٦٥

سر حق عرفان عشق عشقک کتابندن چقار
زاهدا صانمه مقرلر جوابندن چقار

هر قچن بیک ناز ایله دردن طلوع ایتدیکچه یار
کویا بر آفتاب بدر آسماندن چقار

بوزدوزم عشق ایله سری بندر بلش اول
معنای مستقبلم اوقدر کمانندن چقار

بوش دکلدر ای خوجه کهنه عبادر دوشنک
دفنه لر بلمزمیسن قصرلک خرابندن چقار

عشق ایله دعوا قلوب ایمانی اظهار ایلسم
ظن ایدرلر درتلی یی کویا ایماندن چقار

(دیوان) ٦٦

قند کوردم نازنین کرج کرج نکاه ایلدیکا
تحت زلف کزلیوب وجهیک سیا ایلدیکا

پوسه لر اقرار ایدر طورمز سوزندن تیزدونر
سولو یدر سودیکم هردم کوله آیلر بکا

زلف لیلم در جمالی پاکی یارك کوندزم
بر یوزین شمس آنلیوب برینده ماه آیلر بکا

خلق عالم عشقله رسوا ایلغم سیر ایتسه لر
کافر اولسه حالی کوزکده آه آیلر بکا

ملك دلده حکم ایدر سلطانیدر بن درتلیك
بسته ٢١ هرنه جور ایتسه سزادر پادشاه آیلر بکا

قاتلان دل دیوانه کوزلر بلاسنه
خوبلرده جفا عادت ایمش مبتلاسنه

کل مهر وفا صورتن طوت جکر کوشه
کنج باشك ایچون قویمه بنی یل صحراسنه

باوز کوزه اوغرامسین دیو اول طفل نورسك
سیم ایله حمایلی طاقمش تناس بقاسنه

بر شب بزه تشریف بیورك دیو اول شوخك
یلوارسق عجبا اولمزمیکی آنی بز لالسنه

یله یوکلمه نور عدة خیرنده آی کوکل
وارمیدر اولاشه عشق یولنك انتهاسنه

ترك آیله یوکندن کری سودای دلبری
آی درتلی بونك کملر ایرشمش وفاسنه

قان ایچرم باده سرکز الندن ایچمام
بکا باده کلور ایسه زوم الیندن کلسون
٦٦ (دیوان)

سروقدك سیر ایدوب جنتده طوبا امرنور
شربت لعلك شیرین دز کوثرما امرنور

شویله یوز نورصا لوب حسنك بهشتك باغنه
اهل جنت باغی رضوان حولیقا امرنور

زلفنك ریحاسنه تحسین ایدر سنبل وکول
بلبل اغلر کلشن ایچره وز دهرا امرنور

درتلیا بر سمسك مفتون اولان مهپاره یه
٦٧ قلندری هفت کشور چار جهت مجموع دنیا امرنور

عاشق بو فنا ملکنك آنجامنی سویلر
سازر مزله طاغك بهارایامن سویلر

دوران بنی یانمدن ایرمش دیو اغلر
تزیانه کراز وقتنك آحکامن سویلر

کوربنجه ضعیفا ولدی تنم دهره طاشندن
تل حدلرك جور سرا انجامن سویلر

صوق بزی دکله کل عبرت قولا غیلان
٢٤ (دیوان) درتلیك عمر روزینك آخشامك سویلر

کلشن عالمده بر نونهی قیان اکلر بنی
حشم آف قامت سرو روان اکلر بنی

بغلاسیك زنجیر محکملرله طورمز کوکلمز
آه نه چاره برمدك مشرب جوان اکلرینی

کرچه اکلنمك نه قابلدر شو منحوس بلده ده
بر کوکللرا وغروسی ابرو کمان اکلرینی

درتلی هر بر یرده کلنمزدی آمانیلسون
لطفی چوق احسانی چوق بر عالیشان اکلرینی

(بیت)
بکا امداد ایدیك دوستلر زیاده بنده یانقون وار
طوتوشدی سرتسر ملك وجودم تنده یانقون وار

عاشق صادق محبی مصطفادرلر بزه
درد لده غیرتکیش عالی عبادرلر بزه

بر کروه حضورسه لر ای قوم سزکلمیز
تابعی شاه ولایت مرتضی درلر بزه

باش و جان ترك ایلدیلر بزلر امامین عشقنه
بندهٔ شاه شهید کربلادرلر بزه

عشقله بتعلز چکوب منکره قرشو طوروب مشیز
اول سببدن قوم سفیا عشقیادرلر بزه

کرچه درتلیم حکیم دردم بیلمز دردیدر
چك الك بزدن طبیبا بی دوادرلر بزه

(بیت)
پاك کوهردر علی اولادینا قرار ایدن
چونکه تطهیر آیتی خیر البشر شاننده در

٩٥
موسیقه

سز یزیدك اهل بیته بغضنی عیب ایتمیك
ضرب شمشیر علی نه ایتسون جاشتانندهدر

ساقی کوثردر جنتده شیر کردکار
رحم مادردن اولدن اولدی مصطفایه یار غار

اولدی سیفندن آنك دین محمد آشکار
لشکر کفاری تیغندن کچوردی بیشمار

یا نیجه مدح ایتمایم دنیا و آخرتنامی وار
لا فتی الا علی و لا سیف الا ذو الفقار

زوجه بنت محمد ابن عم مصطفی تا ازلدن اولدروشن بنیه اثنا
آل اولادینه بیك جانم دخی ولسون فدا وارث پیغمبر اولدر واقف سر خدا

ایضا
هم علیدر هم ولیدر هم ولایت شاهیدر
هم نجوم هم شمس هم ده فلکلر ماهیدر

ظاهر باطنده انس و جن پادشاهیدر
ایضا
کافرك کفری درهم مؤمنك پناهیدر

والی ملك ولا کاشف کنج علی
واقف سر خدا در اولیالر اکملی

مسکین ایتدی کندین انکار قیلانلر اسولی
ایضا
معجزاتك قیلدی ارشاد دهر دون اجهلی

آتشه کل اولدیسه آتش کلستانلق ایدر کله بقسه قهر ایله کلنلر خارستانلق ایدر
طوره قلسه التفات موزلر سینانلق ایدر طاشه کرسه لا اولور تماش البته رسالتلو ایدر

بیلدیکزمی سز بزیدک بغربنک طاش اولدیغین
ظاهرا سلاملغك باطنده قلاشم اولدیغین
طعن قیلدك دردلر یله کوزلرم یاش اولدیغین
عیب کورمك دردلینك دوستلر قرلباش اولدیغین

(بیت)

دریغا اهل عشقك بوینونه بر لاله طاقشلر ایمش
محبت زنجیریدر صانمکه خلخاله دقیشلر

٢٥
(دیوان)

ایلدك زلفککبی آخر پریشان حالمی
صورمدك رحم ایلیوب بر کز بنم احوالمی
بقکز بو نجه منجملر نجومی بجیمه
برج عقربده کوردلر کوکبی اقبالمی
خامه سین آلسون آله سویلك کرامن کاتبین
هر نجه لایقسه یازسون دفتری اعمالمی
قوس دوندی قامتم بار و بلایی چکمدن
ای فلك ظلم ایلدك بو کدجه بوکدك دالمی
قیس ایله فرهاد رسوا ایلقله کچمشلرنی
کمسه جرخ فلك کورمش دکل امثالمی
دردلی نامم یازمشم سر لوحهٔ دیوانمه

٢٧
قلندری

خیر ایله یاد ایله سون هر کیم اوقور احوالمی
قول باشنه عالمده کلان حکم قدردیر
اول حکم قدر بزلره میراث پدردیر

بن خیرسزی خیرسز بنی کورمك نیجه ممکن
کورمز کوزه طوپراغ قولاغه صور نخبردیر
بن قومی کلنلر یاتور ایل نه لازم
ایل شغلی بنم ذوقمه غایت لکه واردیر
لاحول ولا قوت الا هو یا الله
علی العظیم مؤمنه هر برده سپردیر
مونده منجه دیه منصوبم اولور
طاشدری جواهرانك طوبراغی زردیر
یولدن کچن ارواحکه بر فاتحه ویرسون
کم کورسه دیوانك شومزار دردلی مزاریدر

٢٦
سماعی

ددم دلبرسنك نازك وجودك نازپروردر
ددی غایت لطیفا اما ولکن شکلی احمردر
ددم اعضالرك بر بر سؤال ایتسم ازین وارمی
ددی معشوقك ای عاشق مروت اهل دلبردر
ددم اول خبر ویر قامت قدك درازندن
ددی صانمه صقین سرو دکل طوبا و عرعردر
ددم کیسولرك غدار ایشتدم غائبانکمدن
ددی تحقیق آنك هر بر تلی وجه باشلی اژدردر
ددم ابرولرك وصفین نه کوتا درنکا سویله
ددی شکلی حموز پوست طوره نوی عنبر

دیدم آهوی چشمك فتنۀ غمزاك ندر بلم
دیدی جلاد وش عاشقلرك قتلنده خنجردر

دیدم حسنكده بن پروانه وش بزمكده ایتسم
دیدی شاید یانسنكم اوبر شمعی منوردر

دیدم جاه زنخدانكده بر اوزكه حلاوت وار
دیدی بلدكمی سن آنی بر قند شكردر

دیدم مجموع جسمكدن خبردار اولمدم كیدی
دیدی ممكن دكل وصفم وجودم كنج كوهردر

دیدم شیهم قولك اولمقدر مرادم آستانكده
دیدی لایق دكل لایق ولان بخچی سیم الله زردر

دیدم اسمك بكا بلدر دیدی آشكاره سویلنمز
عیندم را ایله درتلی بابا امیلا مظهردر

(سماعی) ٥٦

نیچون آه سودیكم كبخلك ایدرسك دم بودم درسك
هوای نفسله تفریق اولوب بن غمه غم درسك

شود كلو خصمه نك سیر ایلدیم بر بوسه ویر مزسك
سخاوتده جهانه كندیكی صاحب كرم درسك

ندیم وار بزمكا هكده ندیم حالیله همدم وار
چیفلرا اهل عشق بیننده كندیكی اهل دم درسك

تعشقدن میرانی خلف سارنده كوردكده
قولاغك چكنه سن آه درتلی بابام ده دم درسك

بز پیر مغندن اذنلی الدق اجازت (قلندری)
نان دختر ینی ویردی بزه قلدی عنایت

چوق اهل ریا غولم ایچون ابلدی تدبیر
منصوبا اوله لی بز كره بو شهر ملامت

كیسه آلمز كشوریكی جیش ایله ای دل
بو ملكه سنی مالك ایدن شغل ولایت

قومیسه بزی جنته كرندا هدبدنا
تك كورمیه لم یوزینی والله اصابت

عاشق اوله لی ناموس عاری آله ویردك
رفعتمی كلور درتلی سكا بویله رزالت

(دیوان) ٥٨

اهل حقك نظر سندن كلدی بر غیرت بكا
سالك راه حقم لازم دكل شهرت بكا

موسم كل كلدی سیر ایتدیم شكوفه كثرتین
سیری حقدن هر چیچك كوستردی عبرت بكا

دامن پیر مغانك خدمتین ترك ایتمیه
خدمت پیر مغان هر وجهله عزت بكا

التفات ایتمز جهانه درتلی ابدالك سنك
جلوتی دور فلكدن خوش كلور خلوت بكا

(قلندری) ٦٠

قورتلدی كندی كوكلم رسمه لكدن
بولدم راه عشقده نلرز دده لكدن

بیلمزدم اول شهد حقیقت نه شربتدر
بر اهل خرابات بکا دیدردی چلکدن

سیر ایلدیلر خلق جهان درد ده رویم
پیکانلر بیکی سینه ده دلدیکی دیلکدن

بر نقطه ده قالدم دخی ابجد اوقومادم
فرق ایلمیه‌م انك ایچون شاه ملکدن

مریم کبی طولدردی دروتم دم جبریل
جوق طفل مسیحه شعر طوغوردم بو کبه لکدن

بن الشعرا در تلیده بر سوز آبه سیدر
حالبوکه تفاخرلر ایدر بو آبه لکدن

(سماعی) ٥٢

تنها قالدر مدد زلف سمن سای سورندی
دوشورمه خاکه لطف ایت اهل سودای سورندی

سورنسین غم دکل اغیار بکم عشقده حاجت نه
یا نیجه کزمسین یاری بو رسوای سورندرمه

دوای وصلك ای جانا حیات بسه بها سینزکس
قومیدرلو علت اهل عشقك ماجراسین کس

اوته بر وادمه شاهم جواب ایله اراسینزکس
عدالت وقتیدر شمدی بو دعوای سورندرمه

سنکیچون جکدیکم درد بلای بیشمار ایله
یا اولدر یا آزاد ایله یا کل رحم ایتمازایله

یا صون لعل لبکدن بنده‌یه چشمك خمار ایله
یا چال طاش قیرلسون جام شمعای سورندرمه

قیامت حشر دك جانی کوکلده غم سورنسونمی
سورندردك یتشمزمی دخی بر دم سورنسونمی

بو حالده دردلی بی بخت‌ده کی آدم سورنسونمی
کل انصاف ایت یتر شاهم بو ادنایی سورندرمه

(دیوان) ٧

قوم بختکدن ظهور ایلر حکومتلر بکا
تیلسون دانادر اما نسل ابراهیم اکا

اسمینی تبدیل ایدوب اسلامه ظلم ایتمکده در
سوزشی آهم ایله صالدم آنی حقدن بکا

حوره دن خاخام حالا آزار بولمقلغ ایچون
شویله اقرار سیزایت موسی دخی قالمشدکا

خلکای منکر اولمشدر محمد امتی
آغلاهی دردلی بوکوندن بخش کوننا ولمز سکا

(غزل) ١١

کندوسین کزلر کوزل بلمکمیدن عار ایدر
باربنی اغیار ایدر اغیاره دلبر یار ایدر

یار ترك ایتمك دلرسك ترك جفا قیل اولا
عادتی یارك بودر عاشقلرین بردار ایدر

کفر زلفك منع ایدر منظوریمزدن وجهکی
کورنه کافردر او کیمسه ایمانی انکار ایدر

جمع اولوب اغیار ناره آتشه لر ابراهیمی
همتی مولا اولنجه آتشین گلزار ایدر
(دیوانی) ٥٤

کمسه بیلمزکن وجودم وارلغم پنهان ایدم
کمسه لر کورمزایکن اول ینه انسان ایدم

گر صورر سك آی خواجه اول مکانمدن سؤال
کاف نون سرنده بن قرب عظیم الشأن ایدم

چار عناصر ایچره شمدی شویله محبوس اولمشم
نور قندیلنده بن منظوره سبحان ایدم

عاقبت دوران بنی صالدی د یار غربته
آه اوکونلر قنده در کیم واصل جانان ایدم

درنلیا بیلمزمیسك حکم خدا ایلر ظهور
حکمینه رام اول دیمکم بن فلان فلان ایدم
(قلنداری) ٧١

اقباله زوال ایرسه وارسنده کمال وار
مغروره کمال اولمکه آرد یجه زوال وار

هر برکیشینك طالع دولتده برا اولمز
بر لقمه سی یوق کیمسه سین بونجه رجال وار

احوال پریشانی صورمزسیك افندم
والله بکم بونیکه بوایشده وبال وار

برنفسله قانسم شاهه سلطان قول اولمه
ویران قاله سی خانده اولاد عیال وار

دورا اولمغی استرمی کیشی اوز وطنندن
آی درتلی پی بیچاره بو اسرارده نه حال وار
(سماعی) ٩

جمالکدن کمال اخذ ایتمدر جسمیمده کی جانم
صفات ذات پاککدر الست بزمنده ایمانم

کمال قدرتندن آدمی ذات ایلمش ذاتم
شکرا شیا ایله خلق ایتمامشسین خلقنده زیتم

نیچون زم ایلدك واعظ بنی عظیمنده ٥

ترحم قلمدکسمی حالمه ظالم بن مسلمانم

عباره طوربه سین اغزین اچرسك قوم نادان
علوم جزایله دعوا قیلورسیك درك عرفانم

ندرد ردك دیوسن درتلی پی ناچاره صورمزسك
رسالت خاتمی احمد بولنده شویله قربانم
(قوشچه) ٨

پرتو جمالك ملائك سیما
ماه مهر درخشانه دکشمم

انوار دو چشمك نرکسی رعنا
اختر ابی آسمانه دکشمم

ماه نور بخش ایدر کونش یوزلرك
سرده که جان ویرر مغز سوزلرك

شاهانه بقیشك شاهین کوزلرك
کیقباده قهرمانه دکشمم

زمرهٔ خوبلر یوقدر امثالك
كیملره میسر اولور وصالك
كوشهٔ ابروده دانهٔ خالك
ممالك هندستانه دكیشمم

بیلورمیك درتلینك ناتوانلغین
درد عشقك له پریشانلغین
سعادت خانه‌كك دربانلغین
تخت كاه سلیمانه دكیشمم

(قوشمه ٢٤)

حمد لله اسدی نسیم یللری
كیتدی شتا كلدی فصل نوبهار
زمرد رنك اولدی چمن ایللری
شكوفه مزین اولدی هر دیار

صاری چیكدم اول كلدی دنیایه
بناوش باش كوب طوردی دعایه
سحرده بلبللر باشلر ندایه
شجرلر سرنلدر دیه بركیاه

شناكدن صو بوریدی هر برده رخنه
سنبل سجا قلندی غرق اولدی چمنه
خسرو كل كچدی اوتوردی تختنه
اسكوفلی غنچه‌لر هر بر تاجدار

یتیم اینینك مفسیریز
هل آتا درسینك امامیز بز
درنده نقصان دكل دل ناشادیمز
اول سببدن درتلی دنكی آدیمز
قیامت حشرده‌ك یوق آزادیمز
عالی مجلیسنك غلامیز بز

(قوشمه)

شراب لعلكك لذتی دلبر
نه آب كوثرده نه زمزمده وار
معجز انفاسین ای ورد احمر
نه مسیحاده وار نه مریمده وار

بو ادا و اطوار بو سرو قامت
ندر بوسنده كی بو صحه قیافت
بو عطا بو مروت بو بویله سخاوت
نه بزمكیده وار نه خاتمده وار

بو شیوه بو جلوه بو نازك نازلر
ندر درتلی سنده بو شیرین سوزلر
بو كمان ابرولر بو قاره كوزلر
نه حوری پریده نه آدمده وار

(قوشمه ٢٦)

شراب لدندن ایچلدن بری
آیلمدم كیتدی مستانه سیم

نی خوش اولوب جاندن کچدن بری
سرسری کزرم افسانه سیم

مبتلیم یوق جهانک کلی وارنده
دسته دس کزدرم کسب کارنده
شمع رخسارنده عشقک نارنده
کیجه کوندز یانان پروانه سیم

رحم ایله حالمه ایلمه عذاب
قدرت یوقدر ویرمکه جواب
ای جبین خورشید حسنه ماه تاب
زنجیر زلفکک دیوانه سیم

درتلی دللالیدر بازار عشقک
قول قربانیدر کرداء عشقک
عشقی بنیان ایدن معمار عشقک
تعمیر قبول ایتمز ویرانه سیم

٩٧
قوشمه

ساقی صونه بزه میی انکوری
جانلر جام پیر مغندن قانیق
دوست الندن دوشدک غربت الده
هجرک ایله کوزلرم قانه بویانق

کیدر قیل قیشیم کوکلم صفا ایله
ماسوا غصه شین برطرف ایله

ایمانک یوق اما کل انصاف ایله
عشقکله عاشقلر جاندن اوصانیق

واصل اولان وارمی هیچ وصالکه
عقل فکر ایرمز بر کمالکه
افتاب حسنکه خوب جمالکه
وارمی درتلی کبی عباس یانیق

٨٠
قوشمه

بیک بند نصیحت ایلدم سکا
کوکل دوشمه دیدم بی وفالره
سن کوش خوشکی ویرمدک بکا
اوغراتدک باشکی بیک بلالره

وقتک دلبرنده ناموس عار اولماز
اقرارنده ثابت برقرار اولماز
آلدادیرلر سنی سکا یار اولماز
کوکل نه ایناندک دلبر دلربالره

باغده غنچه اولماز کل قمیا کبی
چقاریر دیده دن کوز نجیا کبی
اتاز باشدن سنی بر جبا کبی
تسلیم اولور بشقه آشنالره

منافق سوزینه کل کیتمه بکم
خاطر محزونم انجیدمه بکم

دردمنده درتلی جور ایتمه بکم
بزیرا طیانمز بو جفالره

٢٢
قوشمه

یارندن خضیدرندن خوشلانیر
بیلسک کوزلننک مبتلاسیدر
کوکل گاه سوکنور گاه آتشلنیر
نه چاره چکملی دوست بلاسیدر

کشته امیدم آنکینه صالدم
غرق اولوب کرداب محنته طالدم
یوزبیک امان دیدیم بر بوسه آلدم
حاصلی عمرومک قان بهاسیدر

جانلر فدا اولسون آهو وش کوزه
هیچه طوتمیا قاولوری بو شیرین سوزه
بک تکلم ایتدک باقمدی یوزه
بلمم قوزم کیمک آشناسیدر

درتلی وارکلوزمی اول ماه جبیندن
بخشی خبر آلدم اوزنسیندن
ویردیکی بوسه لر لعل لبندن
افتاده وصلنک ذلیش کراسیدر

٨١
قوشمه

غیره نظر قلیه کل آدمه باق
احسن صورتده خلق ایتدی یزدان

بیورمش حقنده فیاض مطلق
سوره والتین حقنده برهان
بونفخ جبرائل بطن مریم
چون مسیح بی پدر کلدی عالمه
ولقد کرمنا بنی آدمه
بیورمش قرآنده خلاق جهان
آرا اودزکیم دائم حقه یالواره
واصل حق اولور قل واره واره
هرنکی آرسک آدمده آره
علم الاسما دیر وجود انسان
بو اسراری بیلان غیری بیدر
صداحتده اولور حق راهه کیدر
شو مسکین درتلیدن کیم مأمول ایدر
حقیقت بحسنده حیلوجه عرفان

٣٤
قوشمه

بقما ایدوب عقل فکریمزآلدی
بز نازلک آدالی علوانلی کوزلک
یکی باشدن بزی سودایه صالدی
آهو کوزلو مین کرد انلی کوزلک
بزکوهی صحرایه قورمش اوبه سی
کشت کزارایتدم طاغ اوه سی

شهری کوزل دلبرنده یوقدر اداسی
عشیرتده ملا سیفالی کوزل

حسنی مهی شعبان طلعتی رجب
بحانه کلمامش بویله غنچه لب
الحق طاهر کندی بر عالی نسب
صاغ اولسون درتلین درمانلی کوزل

٨٢
قوشمه

باش کسر قدیکه سرو گلشانده
هر قامتی بالاسنی کورنجه
کوللر کیریه قلور غنچه لر خانده
ای روخلری حمراسنی کورنجه

عشقکه بغریم باصدم طاشلری
اقیدم دیده دن قانلی یاشلری
ضبط ایده مزکیندسن کوکل قوشلری
قوپاریر واویلاسنی کورنجه

زلفقار رسمنده چکلمش قاشلر
اهل عشق حالندن یالمیان طاشلر
کلش حسنکده اوزاده باشلر
هر بلبل شیداسنی کورنجه

مج اورور دریا وش دو چشم سلی
اسر باشمزده محبت یلی

اچلمز دهانی سویلمز دیلی
درتمند درتلیاسنی کورنجه

٨٣
قوشمه

غنچه اوسلو فلتدی گلشن دوناندی
کل غدرینی بلبل شیدایه صورک

سلطنت شتا اوتلره یاندی
مرغلر زارینی صحرایه صورک

نازنین عمرومز ایتمکده مرور
قلمیدر دوست عشقی ایتمش ظهور
قبلامش اطرافین وحوش طیور
مجنونک حالندن لیلایه صورک

جاندن بر دوست بیك صواب دیكر
قلمیدر دوست عشقی اولمیان هکر
درتلی یی اوسلانمز درسکز اکر
کیفیتی عشق مولایه صورک

٨٤
(دیوان)

قایلدی باشدن باشه دنیا ومافیها عشق
چرخ کردونه زرفشان ایلدی کیمیای عشق

عالم ایچره هرکیشی اندن خبردار اولمامش
یانیلسون ندیکون نوش ایتمکن صحبای عشق

جان کوزین جاندن اویاندر سندنجی اویا کور
اتش عشق ایچره گل پروانه وش یاننی کور

راهی عشق ایچره قدم باصن عاشقی میدانی کوز
هر بری بر نام ایله سوز مکده دیر دعوای عشق
صد هزار تحسین ایدرلر درتلیا نظمین کوران
کرچه ده فهم ایلمز اسرار عشقی بلمیان
وار ایسه کلسون فنون وار عشق اولدم دیان
دل درونم ایچره هر یوزدن ویرر فتوای عشق

قوشمه ٣٤

وقتی مرور ایدر خراب اهلینك
مدد سندن آی شاه آی شاه دیه‌رك

رجا حلوتنده نیاز بابنده
کچدی عمرم آی واه آی واه دیه‌رك

قوبی قطاح کبی بوکمش بلنی
حبط ایتمش جهانك طوتمش دیلنی
کوزین کوکه تیکمش آچمش ایلنی
طوغماز می اوله اولماه اولماه دیه‌رك

درتلی عشق بولنده اولمشدر ارشاد
تمالك عشقه ایلدی آباد
ترشه سیك طاشلره اوریرکه فرهاد
بیستونده الله الله دیه‌رك

(قوشمه) ٣٥

کورب رحم ایلمز چشمم باشنه
طورمز جفا ایدر نوجوان بزه

ویرمسون بو دردی قوللر باشنه
آزلی ویرمشدر لامکان بزه

جامه صبر می اونلره یاقدی
محبت کمندین بوینمه طاقدی
یالین آیاق کچه کولاه براقدی
کورنه ایتدی عادل عالیشان بزه

کمان قاشلریکه ازل مائلم
بر لحظه کورمسم عقلی زائلم
بر کون دکل سین اون کونه قائلم
ایتمسه بو جوری هر زمان بزه

تقسیمده درد ویرمش دل ناشایه
آنك ایچون درتلی دینمش ادیمه
نه یاده خیرم وار نه اولادیمه
آخر حرام اولدی خانمان بزه

شربت لعل لبکدن سهره یاب ایتدك بنی
مصره سلطان بر شهر عالیجناب ایتدك بنی
آه دخی مروتسز وفا بابنده سین کندك کبی
ناکام ادراك ایدوب ناقص حساب ایتدك بنی
کوستروب برفندله یوز لطفی منت جانمه
کامیاب اول هر دلکو کامیاب ایتدك بنی

خیلی دم باشمده دیرنلمز دم عشقك نه ایدوكك
حضر ایمش عشقك سنك غمندن اذا ایتدك بنی

كوستروب اوراق حسنی حدیثی درتلی یه
ام الكتاب ایتدك بنی

٨٦
قوشمه

درتبین جورکله

اریولنده بوعالمه گلنلر
جمله شی علی یه سرور دیدیلر

جمله اولیالر جمله ارنلر
بیك بر اسمك برین حیدر دیدیلر

صدهزار السلام اوتسل پاکه
اسرار مرتضی صنعمز ادراکه

برکز مشته سین و ورنجه خاکه
ارحم سما الله اکبر دیدیلر

علویم حسینیم حیدری
اولسیدم قنبر بینك قنبری

شاه تقی یا نقی مهدی عسکری
درتلی یوللرنده کمتر دیدیلر

٨٧
قوشمه

مجنونك صحراده ذوق صفاسین
نه شهنشاه نده مشیر ایلدی

جنون اقلیمنك هر تماشاسین
بندن سؤال ایلك فقیر ایلدی

هر قولك طالعین برا ایتمز مولا
کیمی گدا اولور کیمیسی اعلا

تقسیمی اذلده تقدیری خدا
کیمین ایتدال کیمین وزیر ایلدی

دوکشور اجزالرك بهی عطا
عشق ایلندن اولور درتلی یه دوا

طوتدی یقامزدن امیر سودا
بزی شاه عشقه اسیر ایلدی

٨٨
قوشمه

مقبول مرغوب مولا اولورسك
عشقله دوکرسین قان یاش

کیدرك عارف دانا اولورسك
توکلده قرار ایدرسك قرداش

بزه جور ایلیان دور فلكدر
منافق درونی یمورددن پکدر

رنکده بر جوهرك ذاتی کرکدر
پیر خله لال اولمز هر بر قره طاش

قوجفا ایلسون حبیب درتلی یه
تك درمان ایتمسون طبیب درتلی یه

مسکین بکیا زارلی غریب درتلی یه
کیمی اق کولاه درکیمی قزلباش

عاشقلری دیاردیار گزدیرن
باشده سیاه بر جم پریشانکدر
کمال محبوبلق حشمتدر سنك
حللرك یوسفدن بر نشانکدر
بر مجنون قیافت بر عقلی ضایم
بر جنون مثالی بر بینوایم
خان دکلم شاه دکلم کدایم
کدایه مروت سنك شانکدر
چوقدن بر و آستانکی بکلرم
دردا وستنه هجر غمی اکلرم
ویرمه روزکاره یاره امکلرم
دردمندك دردلی درویشانکدر

٨٩
قوشمه

عاشق اولان کزر غربت ایللری
بویله در مرشددن اجازتیمز
صدق ایله طوتمشز توکل بابن
کون بکون آرتمقده کمالیمز
عاشقلر طعن ایتمز یوق صوالی بابی
کوکلده بر طوتار بابی کدایی
اسیر عشق اولان بلمز صفایی
بزم غم چکمکدر صفاحتیمز

شدت شادن چکدك زاری
هله بحمد الله قورتردی باری
ای دردلی مدح ایله فضلی بهاری

٨
(سماعی)

جهانه بسر زینت ویردی کریمانه
کتور ساقی می انکوری الطوتمز ایاق طوتمز
انی زاهد یساغ ایتدیسه عشق اهلی یساق طوتمز
چقوب کرسیده واعظ تحته لردوکمه غلو ایتمه
خرابات اهلی زیرا پندیکه اصلا قولاق طوتمز
مدار معاشقچون هائی هولر زهدك تقوالر
غدای نفسی ایچون سلطانه عاشقلر جناق طوتمز
نه دکلو اطلاق ایتدم درسك کاذب سك صوفی
بو نقشی بیره رندن کوکل کجمز طلق طوتمز
ابلیشمك دردلیبی بیچاره یه دردیله حشر اولسون
انی دنیا واخری اوغریلوجالمز اولاق طوتمز

٥٥
قوشمه

بورروم محبوبنه اولدم مبتلا
تشنه دل لعلندن قنایم دیدی
قاشلر شویله طورسون کوزلرینك بلا
کوکل آتشنه یناییم دیدی
دیدم ایتیا مو بونده کلیسا
تصویر ترمیله صورتی عیسی

دارتنکه آلادو نصفلیا
بپاستوشیره موپنایم دادی
دیدم ای بی وفا کیرمه قانمه
شمشیر چورکله قیمه جانمه
تسلیم ناملە کلدی یانمه

٧٢
قوشمه

درتلیلك صبرینه صنایم دادی
دردی حساب ایکن صفرده قالدی
بیك دردی طرح ایتدك بزه اولاشدی
اوبر دردت جهانی کمانه صالدی
کرچه بر دردت آتما بیکه بولاشدی
یاری کوردم زلفلرین طرازکن
طول وصال رشته لریك صرازکن
دانه وجهنده قسمت آرازکن
یای مرغ کوکل زلفه طولاشدی
دل ماسوا قلبین بر یوله صالدی
ایکیلك هیبه سین بویندن آتدی
اتلر داتلی یی بر یوله قاتدی

٧٣
(قوشمه)

سوردم اول یول قرب حقه یتشدی
دون کیجه سیر مدده عشق بازارنده
کوردم جانانله جان پیشوار

بر زمان مکث اولدم فرقلر دارنده
نه بورادن کچ دیزلر نه بر الیش وار
بر سنطرنج دوزدك یاریله بیله
سوردك پیاده یی آتلرده کله
ذوجی روحه ویردك قالدق فیل فیله
صقین فرزا وندن شاهکه کیش وار
جاندن سلطانیدر حبیبی درتلینك
بو دوردر زمانی طبیب درتلینك
یا نوب یاقلدیغی غریب درتلینك
صانده بوش درکلدر بونده بر ایش وار

شماى

سور ای ساقی ایاغك کل ایریشدی جام کلفامی
جهان ملکنده هر بر وارلغك یوقلقدر انجامی
فلك بر پهلواندر کیم آیاغن کمسه چالمز
صاقین میدانه آت سورمه بیلورسك کوربهرامی
نه دکلو پادشاه اولسك فلکدن کام الورصانما
بر ازکون کوسترر اما نهایتلر آخشامی
نه پیغمبر نه مرسل نه ولی قالمشدر عالمده
کلوب کچدی فنادن قالدی دیللرده سرانجامی
ترزق قیدینه دوشمه صاقین عالمده سنزدر
سنی مرور ایدر برکون خدانك لطفی انعامی

حسودك ای سخی ون کانی میبرم حددن افزوندر
محمدن آخذ بخشیك شرف برجنده مزکوندر

سریری عز و اقبالك سراسر برله مفروشدر
عطای عدل احسانك بوکون خاتمله موزوندر

دعاکو بندهٔ ناچیز بکم درکاه لطفکده
کدایه مرحمت قالمق بکم بکلر قانوندر

قصوردن خالی اولمز بر دقیقه آستانکده

٧٤

(قوشمه) افندم درتلی بی بلمز مسیك سن اسکی مجنوندر

صونیق اولمز حسن لطافتکه
عید جنیم بجوم وای جبینماه

جمع اولمش عاشقلر زیارتکه
آستانك خاکی کویا بیت الله

وجودك درت عناصردن دوزلمش
قمر رخسارکه خطلر دزلمش

کوزك صرف عین علا یازلمش
قاشلرك فوقنده حدر باسم الله

دوست بنم یوسفم بن آکا یعقوب
یوزکدی قامتم منند مکتوب

کرچك چوق عاشقلر وصف ایدر مجنون
درتلی سنك بو مدحکه آیو الله

قوشمه

خطاب الستده بز اذلده صداقتله اقرار ویرانلردنیز
کوکل کزدردی میز غیری کوزلده بز جمال الله کورنلردنیز

بز کن امریله خلق اولدی دنیا
بو قدر موجودات بو قدر اشیا

نفخت من روحی دیدکده مولا
وجوده آمه کیرانلردنیز

برتك

بیك درلو رنکله درتلی بی
کرك وصالنه کرك اوزالتدر تلی بی

باب ولایتده کوران درتلی یی
یبانجی دکلیز آرانلردنیز

٧٥

قوشمه

کوکل زیا طورسون غم ظلمتده
قالق آیدنلق بزمکانه وار یوری

بغلانمه منکرك بدبختنده
همت اهلی بر سلطانه وار یوری

دوستدن بر خبر آلسه هر یلندن
دکلکه نه سویلان جانان ایلندن

آل محمدی قومه دیلکدن
بو عشقله یانه یانه وار یوری

محمدك شوقی روز جزادر
آل بزه شینه صاحب عطادر

حسن والحسين بدر الدجادر
آغلایه رق اودیوانه واریوری
دده مكه برپیره آی پیری فانی
پیردده دردلك نه ایكه بیانی
دده مپیره نزده دردلی درمانی
پیرم دده عالیشانه واریوری

٧٥
قوشمه

كرچه اسب نازه شوار اولمسك
نه قجار نه قوار نه طتولورسك
برپوزه كونیجی مكار اولمسك
نه جاندن سویلوز نه اپتیلورسك
ریا سوزلریكه قنیمز طوقدر
كرچه محبوبلقده آقرانك یوقدر
اقرار بازارنده متاعك چوقدر
نه آلورصاتر سك نه صاتیلورسك
یتیشور ایلدك سن دردلی یه ناز
ندر بو آتدوكك بهی حیله باز
آدم آلدادیجی ای باش قومار باز
نه اونیار اوتارسك نه آتولورسك

٧٦
قوشمه

كلشن دهر ایچره كزمه سرسری
قورقوم دوشرلر دوزاغه سنی

نه بلالر چكدی سفیل مادرك
كتورنجه یه قدر بوجاغه سنی
تربیه لر اولدك بكلندیرمكه
طوطی كبی سنی سویلندیرمكه
كزدروب باغلری اكلندرمكه
آلیشدیر طایه لر قوچاغه سنی
سبجك كورسه سنبل پریشان اولور
كیدر عقلی باشندن طارطغان اولور
قونچه لرك بغری قزل قان اولور
قومیسون باغبان هرباغه سنی
نقصانسك دردلیا چاره سازلقده
یكتاسك آقوزم هرجانبازلقده
كوكلرچالمقده اویونبازلقده
صرمامش انالر قونداغه سنی

٧٧
شماعی

وفاسین كورمدم اولشوخه مفتون اولدیغم قالدی
دوشوب سودا سینه عالمده محزون اولدیغم قالدی
كوروب كوزیاشمه رحم ایتمدی دولتلو سلطانم
دوكوب آب سرشكی دیده پورخون اولدیغم قالدی
جفا وجورینی راضی اولوردم بن اودلدارك ؛ آكا وعد ایتدیكم جان ایچره مدیون اولدیغم قالدی
امیدم دردلی یه درمان ایدرزدك درایدم حالا ؛ سنك دردكله شیدا دردا وفوالدیغم قالدی

منت ایلدکجه عکسنه دونر
ایتمیه لم چرخ دورانه منت
کیجه لر محبت شمعیله یانر
حاجت دکل مهی تابانه منت

آزبردن اوقودیق عشق کتابنی
اکلادیق حوفتك هرصوابنی
م ساقیه صوندی بزه حیات آبنی
قالمامشدر آب حیوانه منت

مؤمنلر ایشنه منافق تاشه
منکرلر باشنی قوی اورسون طاشه
قناعت طاجنی کینجه باشه
نه سلطانه منت نه خانه منت

آرتلر بزمنه کیرمز نامحرم
بویولده باشی ویران اولورمش محرم
دوست دردندن بولدی دردینه مرهم
دردلی ایتمز غیره درمانه منت

قوشمه ۵۸

خال خط رویکده ایلمش طوغیان
ضبط ایتمک ایسترلر حسنک کشوری
ملک روم فتحنه ایلمش فرمان
چکمش طابورلرین هندی عسکری

جمالکدن جمال اولبدر اظهار
عبرتله باقلسه بک نشانه وار
رسم اولمش النده چفته ذولفقار
یاد ایدر کوزلرک اسم حیدری

عشق اودینه دوشوب یاغلیان کوکلز
دستافزادوب خون کریه سن سلمز
دانا اولان بلور نادانلر نه بلمز
دردلینك کوکلنده اولان دلبری

قوشمه ۵۷

مروت قلسکا بهی بیوفا
عاشقلر یولکده همیازه چکمش
اوراق حسنکم واجب تعالی
رشته جانمدن شیرازه چکمش

کل حسنکه مائل اوله لی کوزل
وصفک ایچون یازمشم نیجه بك غزل
قاشلرک نقش ایدن نقاشی ازل
پرکلر چویرمش اندازه چکمش

جامه سین یوللامش نوش ایتسین دیو
ایچسنده خاطرین خوش ایتسین دیو
نالوذ فریادم سموشش انیسن دیو
حسنینی یره سین بجازه چکمش

عشقین بکا ویرمش فکر ایتسین دیو
باقسین جمالنه شکر ایتسین دیو
اهل عشق اولانلر ذکر ایتسین دیو
درتلی عشق درتلرین بیازه چکمش

قوشمه ۷۷

شافعی قیامت یوم ندامت
سردار شهیدان شاه کربلا
مقبول الا الله مرغوب حضرت
دو چشم عالمین ابن مرتضا
منافق سوزلرین آلمام آکنه
تسلیم قلیجنی چالدم بوینه
قال مال جهان کلمز عینمه
دلده ذکرم اسم علی لافتا
درتلی درتلریکی کوردم اون ایکی
اوچر اوچر دورده ویردم اون ایکی
درت قاپودن اوچر کیردم اون ایکی

(قوشمه)

اون ایکی دیر مؤمنلره رهنما
بر زمان کزدم صلب پدرده
کرمه اوغرادم کانه یتیشدم
بر زمان مکس اولدم رحم مادرده
وجود حاصل ایتدم جانه یتیشدم

اربعه عناصردن اولندم ترتیب
استاد خدادر ایلمش ترکیب
بن آکا قول اولدم اول بکا حبیب
بر ما ایدم شکل انسانه یتیشدم
حق معمارم اولدی قورولدی بنام
آل ایاق یلر مقلر یاپلدی تمام
طقوز آی طقوز کون اولنجه حتام
وقت ایرشدی بو جهانه یتیشدم
درتلی حقدن نطق کلدی دیله
طریقتدن بر یول کچدی الله
حقیقتدن بر صو باغلاندی کولمه
قطره ایدم بر عمانه یتیشدم

قوشمه ۷۸

شاعرلک دعواسین سورمه ای کوکل
حضور دولته عاقلانه واز
وارلق قیوسندن کیرمه ای کوکل
یوس ایله دامنی وزدشانه واز
دوش راهنه کوز یاشلرین سیله رک
کاهی اغلایه رک کاهی کوله رک
مقدارین طانیوب حدک بیله رک
سرکشلک ایلمه کاملانه واز

اهل عشق اولانك يوزى پرده در
بونلرك دعواسى عشقه پرده در
ده دمكه دردليه درمان سزده در
ده دلبر دولتلو عاليشانه وار

٢٠
(ديوان)

نورى وجهك آلوير خورشيد تابان اولمسون
قد موزونك يتر سرو خرامان اولمسون
انس وجن دو پرى خلقى مسخر قلمغه
خاتم لعلك يتر مهر سليمان اولمسون
پرده چك زلف سياهكدن بلودوش رويكه
ماه خجالت چكمسن خورشيد پريشان اولمسون
اهل عشق شمدى ايچرايمانى آرتار عشقله
صوفيه بال شربتى اولمسونده ايمان اولمسون
درد عشقك دفعنه تدبير درمان ايلمه
اولمينجه درديكه اى دردلى درمان اولمسون

٧٩
(قوشمه)

صائمه صوفى بزم روزه مز بوقدر
رمضان عشقك صيامى بز
سويلتمه درد ونده درديمز چوقدر
دردنده نقصان دكل تميزيز
بوقدر خلا جمز عشق اسيريز
تمامك عشقك شاهى ميريز

دردلى غربت ايلده قالدى بيهمتا
كورنمز كوزينه جوهر يكتا
رجام بودر سكا حضرت مولا
نصيب ايت بزلره ولايتمز

٥٩
(قوشمه)

خطره كلوب صورمى اول حالمدن
كز بكرى سياه قالم قاشلى يار
ذكر فكرى كتمز بنم ديلمدن
آنادن كولمدك غريب باشلى يار
عشق آتنه سوار اولسم يارشمز
خون كيرى يام جولره ايچره قارشمز
چوقدن برو كوسوليدر بارشمز
بنم ايله مرجمكى طاشلى يار
دردلى سرپل سفيل غربت ايللرده
بيهوده شهرنى كزار دللرده
يارم كلور ديو بقار يوللرده
آلدى قنالى كوزى ياشلى يار

٣٨
(قوشمه)

چكمش كشيده سينه اورمش اوقلرين
المشلر سينمى نشان قاشلرك
خانمانى خراب ايتدى چوقلرك
ويردى هر كوكله زيان قاشلرك

جهان تلف ایتمکه قصدی وار کبی
باش باشه کاه شلر چفته مار کبی
یدِ حیدرده کی ذولفقار کبی
ویرمز رستمله ره امان قاشلرك

عاشقی اولدرمکه تدبیر ایتدیلر
یازدیلر فرمانم تمهیر ایتدیلر
تاتار غمزه کله آلبیر ایتدیلر
قلعهٔ دل ملکین ویران قاشلرك

چوركور خاطرم ناشاد ایلیان
لطفکدر خرابم آباد ایلیان
دردمند درتلی یی برباد ایلیان
قیاباقشلرك کمان قاشلرك

(قوشمه ٢٩)

آیاق آلتنده برا قدی سرسم
هرباقدقجه سنك آهو کوزلرك
دوشرسرپنجهٔ عشقکه عالم
سوزلدکجه کمان آبرو کوزلرك

آیات خدادر روی رخسارك
قدرت منظره شی حسن آنوارك
سبع المسانیده ضع ستارك
سعادت اخری مهرو کوزلرك

زیارت قلمدرکم فعل زلفك
کعبهٔ حسنکه دیر میل زلفك
والشمس کمالك واللیل زلفك
کنور رکوکم قورقو کوزلرك

درتلی عشقکه بویله سرسمدر
بزلره ویردیکك نجا م جمدر
کربکك سنبان قاشك ملجیدر
شهید ایلر بنی سحرو کوزلرك

(قوشمه ٥٩)

شویله ضعیف ایتدی جلهٔ عشقك
کوزلره کورنمز اولدی بونتم
دوشدی ایج قلمه قلهٔ عشنك
یقدی خراب ایتدی برج بدنم

بر غنجه در حسن کلستاننده
بلبلر جمع اولمش چوره یاننده
اکر جان ویرسم آستاننده
طاربر جمیله دکسیر کفنم

سودیکیم بزدا نه مقبولیسیکدر
ای درتلی عشقکی جانکدن سکدر
صورارلرسه شومه یاره کمکدر
والله بتمدر بالله بتمدر زبم

بولنمز عالمده بویله دلربا
عشق محبتی باشلره بلا
منکر اولدرمسی صوابدر اما
کامل قاضی وسمزه قان یازر

٤١
قلندری

کرکلی سورم بن سنی الله عیاندر
زلفی سیاهلك کبی عقلم پریشاندر
سن حسنله یوسف کبی سلطان مصرسك
کم کورسه بنی درکی بو یعقوب کنعاندر
عشقکله قدم بصسه بلا بزمنه عشاق
تا کوکل جکرپارهسی ایجدکلری قاندر
وصلك بزه میرم ازلی وعدهلر ایتدك
اقراریکه ثابت قدم اول اقرار ایماندر
بر بغلامغه بغلانهرق کجمده عمرم
درنلی یه بکیم لطف عنایت نه زماندر

٤٢
(قوشمه)

عناصر کومکلك کیمزدن اول
آزاده باشمه هنکار ایدم بن
بکمن اجمکدن منزه ایدم
نور تجلکده انوار ایدم بن
خلق اولمزدن اول ملك ملکوت
کمسهلر قلمزکن خدایه سجود

عرش کرسی لوح قلم اولمدن موجود
حقله برلکده اظهار ایدم بن
آذل بی درد ایدم یوردرتلی اولدم
ممکان کان کرزدم جهانه کلدم
کندیمی احسن تقویمده بولدم
عند معنوکده بن وار ایدم بن

٤٣
(قوشمه)

بوق قره یوزلو هله خاطرصیادی قیلدقده
ماه جبینك منظر دیدهمدن اورتر پرچمك
صانکمز باد صبا دکدکده اوینار نشادن
خنجر ابرولرك کوردی کیجه تترر پرچمك
چوق بجا قلردن بقایا قلدی اما سویلسون
کوردیمی ابرولرك شکلنده پرچمك
خنجری
هفت سراده رکبی قاف اوزره پصلانمش یاتور
مخزن حسننده کی اسراری بکلر پرچمك
تا یوسردن پاینه میل ایتدیکندن قصدی وار
قامت موزونك نقصانن اورتر پرچمك
کوسترر عشاقه هرتارین برر مار سحر ایله
فن سحرك نسخهسین قلمشدر ازبر پرچمك
کاکل مشکینك مداحی اولمشدر تلیا
مجلس رندانه ده اوصافین ایلر پرچمك

مرثیه

سن سن بقا نلر سربسر افسانه در بکا
حالم کورنلر جام ایله مستانه در بکا
ینار یاقیلور بر قاشی کمانه در بکا
یا بر جمالی اقوره پروانه در بکا
دردندن بلنلر محشره تك یانه در بکا
بی درد اولنلر شبهه سز کز دیوانه در بکا

جکر کوشهٔ فاطمه دو چشم مرتضی
اول باغ نبوتده ایکی ورد دلکشا
بر قطره دم پاکنه یتمزکن بهها
کهله کبی چکدی کوزینه دشت کربلا
کافر نیجه قیدلك سکا نندیدی مصطفا

ایضاً

انصاف یولنی توتمدیکز قوم باطلان
بونجه یتیم یا که جفا قلدیکز همان
کیمسه دیه مز سزلره بونلرده مسلمان
قان اغلدیلر بو ایشه زمین آسمان

ایضاً

بو واقعه در کوکلم محزون ایدن بنم
بو قضایه در دردیمی افزون ایدن بنم
بو فکر مصیبتدن دو چشم جیحون ایدن بنم
بو ذکر حکایتدر کوزمی دون ایدن بنم

یارین محشر یرینه کلمز میسین ای یزید
جد محمد آچسه کرك لواء احمد

تحت اللوایه کلمه یوزك قره در ای پلید
نام نشانك اولسه کرك ایسدی نابدید

لعنت یزیدك جاننه یك انده صد هزار
طاشدن طاشه چالسین باشنی بولمسون قرار

کلب صورتنه کیرکی شمیر اولدی ذهرمار
دردلی سکا نکزر محب جانانی وار

٤٦
(قوشمه)

ایضاً

ای ساقی میکده ندر بو اسرار
بر قطره سی قلدی مستانه بنی
جام شرابکده نه کیفیت وار
سویلدر افسانه افسانه بنی

رفع ایت زلفلرك ای وجهی انور
ظلمات کوکلم اولسون منور
شراب لعلکك لذتی دلبر
کزدیرر میخانه میخانه بنی

عاشقك بیك بلا کلور باشنه
تحمل کرکدر عدو طاشنه
شمع رخساریکه عشق آتشنه
یانمقده سیر ایتسون پروانه بنی

بقمزلر درتلی یه مجنوندر دیو
حقیقت تجربه ده الغیندر دیو
بو صاچی لیلایه مجنوندر دیو
یازمشلر دفتر دیوانه بنی

۹۲
(قوشمه)

کرامان کاتب خامۀ قدرت
یازمش آلنیمزه قره یازیکز
بر طرفدن غربت دردایله محنت
آه ایلسم یاره لرم سزیلر

ای چرخ مرادیجه ایتمدک دوران
بیلم بریرنده وار میدر نقصان
بز غربت ایللرده سفیل سرکردان
بیلم نه حالده در کوزی قوزولر

دانلی اولدم حقدر اسان دیمشلر
اولومدن بتردر هجران دیمشلر
حب الوطن من الایمان دیمشلر
کوکل اول سببدن وطن آرزولر

۹۳
(قوشمه)

ماجرای المدر دشمان قلمم
سرنوشت قلمدر فرمان المم
المم سوخته یأسن ایدر ارض املی
میلک آفاق امید ایتمدن امر قلمم

قلمم بخت سیاهله مرکب اوله لی
ورای خاطره نقش اولدی سود المم
المم یم سوخته موج خیالم کرداب
آنده بر ماهی قلان کرفته قلمم

قلمم غایتا غدادی ایدردی تحدید
قابل کیف کم اولسیدی نصاب المم
المم جوهر فردک عرض لارفیدر

قلمم اجسه اعزا سهوله های هوس
آکا آتیده تقدم ایدر الف المم
المم مجلوره اندیشه یعقه یاشمد
جکمه سطر امیده خط بطلان قلمم

۶۳
قوشمه

شب ظلمده کتدم بیمت دلداره قنزسزجه
بحمد الله ارشدم منزل یاره کدرسزجه
ارشدم خاب نازده عالم اغیاره دن خالی
اوطاغینی شویله بولدم دست دشمانندن نفرسزجه
قوجوب کردانینی یارین لبندن بوسه لر الدم
سرا پا اونخشه یوب اوپدم آفندمدن خبرسزجه
اویاندی خاب نازندن نظر قیلدی تبسمله
دیدی خرسز مسک بوسم آلورسک هیچ ضررسزجه

فغانی قلعهٔ حسنك دیدم فتح ایلدی جانا
دیدی فتح ایلدم اوفادم عشق اولسون سنفرجه
قپسوس سحرالره دوشدم چوقجه افغان ایلدم
كیروشربیت الحزنده ذاری كریان ایلدم
جامهٔ صبرم طوتوب چاك كریبان ایلدم
صویوب عبدال مثالی سینه‌یی عریان ایلدم
كندیمی عشقك یولنده دوسته قربان ایلدم
كرمدار مجروحمی كسدم چون قزیل قان ایلدم
تا ازلدن بوسرمه سوزی حسینده دوشدی نار
آتش عشقكله جانا صبر ایتمكه طاقتمی وار
ایل نه دیرسه قودسون سودم حسینی كارظراز
كندی الدن كیجلیكمز اولدق غیری اختیار
تیری عشقك ملهم ایتدم دردیمی درمانمه ایظگا
قیله مز طاغلر تحمل آتشی سوزانمه
برنشانه ایتدم آقندم شاه شهید سلطانمه
روز شب محشرده كلوب بقسین بنم كرذانمه

اشبو درتلی بیك ایكی یوز سكسان یدی
سنه سنده ابراهیم افندینك
لطوغرافیه دستكاهنده
طبع قلنمشدر

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısım: Hacı Mahmud
Yeni Kayıt No
Eski Kayıt No